

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«ТЕХНОЛОГІЇ РОБОТИ З ДИТЯЧИМИ І МОЛОДІЖНИМИ
ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма “Соціальна педагогіка”
Спеціальність І 11- Дитячі та молодіжні служби
Галузь знань І – Охорона здоров’я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Технології роботи з дітьми і молодіжними громадськими організаціями
Викладач (-і)	Дідух Ірина Ярославівна, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактний телефон викладача	0991890469
Е-mail викладача	iryna.didukh@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Також консультації у день проведення лекцій чи практичних занять. Можливі консультації через Інтернет ресурси за попередньою домовленістю. Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики лекційного курсу та самостійної роботи
2. Анотація до освітнього компонента	
Програма вивчення вибіркової дисципліни «Технології роботи з дітьми і молодіжними громадськими організаціями» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка» підготовки бакалаврського освітнього рівня. Предметом вивчення навчальної дисципліни є система дитячих і молодіжних громадських організацій та особливості роботи соціального педагога в умовах дитячої та молодіжної організації	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
Мета навчальної дисципліни: У результаті вивчення навчальної дисципліни «Рекламно-інформаційні технології» студенти повинні сформувати готовність майбутніх соціальних педагогів до соціальної роботи з дітьми й молоддю в умовах дитячої та молодіжної організації. Завдання: - розкриття змісту нормативно-правових документів, що стосуються особливостей діяльності дитячих та молодіжних організацій; - ознайомитися з історичним розвитком дитячого та молодіжного громадського руху в Україні;	

- оволодіння методами й формами соціальної роботи з дітьми та молоддю в громадських організаціях;
- формування емоційно-позитивного відношення здобувачів щодо здійснення соціальної роботи з дітьми й молоддю в громадських організаціях та неформальних об'єднаннях.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі соціальної роботи в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

Спеціальні / фахові

- здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах;
- здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів;
- здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад;
- здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи;
- здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту; - здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм;
- здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

Вміти: - здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами;

- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної (соціально-педагогічної) проблеми;
- використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів;
- ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід;
- демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень;

- демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.			
5. Організація навчання			
Обсяг освітнього компонента			
Вид заняття	Загальна кількість годин 30		
лекції	12		
семінарські заняття	18		
самостійна робота	60		
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
8	I 11- Дитячі та молодіжні служби	4	вибіркова

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Молодіжний і дитячий рух в Україні: витоки і становлення	2		2
Тема 2. Громадські дитячі та молодіжні організації як суб'єкт і об'єкт соціально-педагогічної діяльності.			4
Тема 3. Роль та місце громадських організацій в сучасному суспільстві.	2	2	2
Тема 4. Дитячі громадські організації як інститут в системі соціального виховання		2	2
Тема 5. Нормативно-правові аспекти діяльності громадських організацій	2		4
Тема 6. Види, кількість та особливості діяльності громадських організацій соціальної сфери.		2	6
Тема 7. Особливості розвитку сучасних дитячих організацій	2		6
Тема 8. Діяльність соціального педагога в дитячих та молодіжних громадських організаціях.	2		4
Тема 9. Основні напрямки діяльності соціального педагога в дитячих та молодіжних організаціях		2	6
Тема 10. Історія розвитку неформальних молодіжних об'єднань.		2	4
Тема 11. Формування національної свідомості молоді в дитячих та молодіжних громадських організаціях.	2	2	6

Тема 12. Професійна підготовка соціального педагога: знання та вміння необхідні для роботи з дитячими та молодіжними організаціями.		2	4
Тема13. Зарубіжний молодіжний та дитячий рух. Зміст діяльності громадських організацій у вирішенні соціальних проблем дітей та молоді.		2	4
Тема 14. Теорія самовиховання як фундаментальна основа соціально-педагогічної діяльності сучасних молодіжних об'єднань.		2	6
ЗАГАЛЬНА К-ТЬ	12	18	60

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
	Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
	Індивідуальне завдання	5
	Семінарське/практичне заняття	25
	Самостійна робота	10
	Контрольна робота	10
	Залік	50
	Максимальна кількість балів	100
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова контрольна робота з дисципліни відображає рівень розвитку у студентів вмінь та навичок аналізувати, диференціювати, систематизувати та узагальнювати прослуханий та вивчений матеріал; орієнтуватися в сучасній науковій літературі та здійснювати самостійні пошуково-методичні розвідки з дисципліни. Виконання контрольної роботи передбачає письмове розв'язання завдань за відповідним варіантом або виконання тестових завдань. Кожен варіант включає завдання з тематики, визначеної навчальною програмою з дисципліни, за якою пишеться контрольна робота. За умови виконання контрольної роботи у письмовому вигляді, її зміст та оформлення повинні задовольняти наступним вимогам: - формалізовані завдання мають бути рівнозначної складності, розв'язання яких потребує умінь застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни, на виконання яких необхідно до двох академічних годин (одна пара); - усі завдання контрольної роботи повинні мати професійне спрямування, а їх вирішення – вимагати від студентів не розрізнених знань окремих тем і розділів, а їх інтегрованого застосування. При їх вирішенні студент повинен	

продемонструвати не лише репродуктивну, а творчу, розумову діяльність.

Критерії оцінки підсумкової контрольної роботи: 5 балів «відмінно» - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей на контрольні запитання, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.

4 бали «добре» - студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей на контрольні запитання, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

3 бали «задовільно» - студент загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час письмових відповідей на контрольні запитання, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-2 бали «незадовільно» - частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей на контрольні запитання, допускаючи при цьому суттєві помилки. 0 балів - завдання відсутнє.

Критерії оцінки тестового завдання : 5 балів «відмінно» - студент дав не менше 90% правильних відповідей;

4 балів «добре» - студент дав не менше 70% правильних відповідей;

3 балів «задовільно» - студент дав не менше 50% правильних відповідей;

2 бали «незадовільно» - студент дав менше 50% правильних відповідей;

0 балів - завдання відсутнє

За умови проведення екзамену у вигляді тесту, його зміст та оформлення повинні задовольняти вимоги:
- пакет тестових завдань повинен мати не менше двох варіантів. Кожен варіант повинен містити 40 завдань тестової форми, відповіді на які вимагають знань з усього курсу, термін виконання яких знаходиться в межах однієї академічної години.

Неприпустимі плагіат та списування. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки

	її порушення.
Семінарські заняття	На кожен семінар студенти повинні прочитати необхідну навчальну та наукову літературу, законспектувати необхідні цитати, які дають відповіді до семінарських питань, вивчити відповідний матеріал із підручників, виконати практичні завдання (зазначено біля кожного семінарського заняття). В оцінюванні усних чи письмових відповідей та тестових завдань враховується: повнота знань (чи знає студент матеріал з даної теми в загальному аспекті); якість знань (як глибоко розуміє студент теоретичний і практичний зміст усіх понять; наскільки свідомо було засвоєно основні поняття й правила); вміння застосовувати набуті знання до розв'язання практичних завдань; знання основних положень стандартів, правильність використання термінології; вміння викласти засвоєний матеріал правильною літературною мовою. Максимальна оцінка за відповідь на занятті – 5 балів, загальна сума балів за всі заняття – 25 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань. Вчасно виконано самостійну роботу та написана контрольна робота. Зарахування пропущених занять без поважних причин відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування).
Підсумковий контроль	Залік у формі тестів на дистанційній платформі.

7. Політика освітнього компонента

При організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: [Положення про самостійну роботу студентів](#); [Положення про організацію освітнього процесу](#); [Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів](#); [Положення про практику студентів](#); [Положення про рейтингову систему оцінювання знань](#); [Положення про академічну доброчесність](#); [Положення про екзамени та заліки](#); [Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг](#); [Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти](#).

Також неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку.

Обов'язковим є для отримання допуску до екзамену відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи, кср. На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку.

Неформальна освіта: студент може отримати додаткові 5 балів за сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до балів самостійної роботи.

8. Рекомендована література

Базова література:

1. Конвенція ООН про права дитини, 1991р. – К.: АТ "Видавництво "Столиця", 1997. – 32 с.
2. Конституція України, 1996р. – Ст.ст. 36-37.
3. Декларація "Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні" (15.12.1992)
4. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України 1998 р. із змінами і доповненнями 2001 р., 2006 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999, N 1, ст.2)
5. Про освіту : Закон України (23.03.1996)
6. Про об'єднання громадян: Закон України 1992 р.
7. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.01 р. // Офіційний вісник України. – 2001. – № 22. – Ст. 94.
8. Про позашкільну освіту: Закон України (22.06.2000)
9. Про соціальну роботу з дітьми та молоддю: Закон України. – ВВР, 2001, N 42, ст.213.
10. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні: Закон України (05.02.1993).

Основна література

1. Балдинюк О.Д. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України: Навчальний посібник / Уклад. О.Д. Балдинюк. – Умань: РВЦ «Софія», 2010. – 192 с.
2. Балдинюк О.Д. Робота соціального педагога з дитячими та молодіжними організаціями: Словник-довідник / Уклад. О.Д. Балдинюк. – К.: Науковий світ, 2007 – 96 с.
3. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: Навч.посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009.- 208 с.
4. Вайнола Р.Х. Технології соціально-педагогічної роботи: Курс лекцій для студентів спеціальності 6.010106 “Соціальна педагогіка” денної та заочної форми навчання. – К.: КМПУ імені Б.Грінченка, 2008. – 152 с.
5. Головенько В. Український молодіжний рух у XX столітті: історико-політологічний аналіз основних періодів / В. Головенько. – К. : АЛД, 1997. – 160 с.
6. Гончарові Т. Дитячі громадські організації України – на захисті прав та інтересів дітей // Початкова школа. – 2000. – №8. – С. 11-16.
7. Дитячі громадські об'єднання як стратегічно значущий ресурс держави. Р.Охрімчук// Світ виховання. – №6. – 2006. – С. 9-12.
8. Дитячі громадські організації. – Х.: Вид. гр. «Основа», 2004.-192с. – (Б-ка

ж. «Управління школою»; Вип.10 (22).

9. Дитячі об'єднання України.//Шкільний світ. – №21-23, червень 2004. – 128 с.
10. Завацька Л.М. Технології професійної діяльності соціального педагога. Навчальний посібник для ВНЗ. – К.: Видавничий дім “Слово”, 2008. – 240 с.
11. Концепція дитячого руху в Україні. Р.Охрімчук, Л.Сніцар, Л.Шелестова, О.Кравченко, А.Зайченко // Шкільний світ. – №48, грудень 2006. – С. 11-17.
12. Корнієвський О. Молодіжний рух та політичні об'єднання в сучасній Україні / О.Корнієвський, В.Якушин. – К. : Київське братство, 1997. – 130 с.
13. Лісовець О.В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України: навч. посіб. / О.В.Лісовець. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 256 с.
14. Молодіжний рух України. Довідник. Частина І. – К., 1996.
15. Молодіжний рух в Україні . Довідник. Частина ІІ. – К., 1998.
16. Охрімчук Р.М. Дитячі об'єднання України у вимірах минулого та сучасного : довід.-посіб. / Р.М. Охрімчук, Л.М. Шелестова. О. В. Кравченко ; Ін-т проблем виховання АПН України. Лабораторія дитячих об'єднань. – К. ; Луганськ : Альма-матер, 2006. – 255 с.
17. Соціальна педагогіка: Підручник. 4-е вид., випр. та доп. /За ред. проф. А.Й.Капської. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.
18. Соціальна педагогіка: словник-довідник /За заг. ред. Т.Ф.Алексєєнко. - Вінниця: Планер, 2009. – 542 с.
19. Соціальна педагогіка: теорії і технології: Підручник /За ред. І.Д.Зверєвої. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 316 с.
20. Соціальна робота з підлітками та молоддю: проблеми, пошуки, перспективи / За заг. ред. Пінчук І.М., Толстоухової С.В. – К.: УД ЦССМ, 2000. Випуск 1. – 276 с.
21. Соціальна робота: технологічний аспект /за ред. проф. А.Й.Капської. – К.: ДЦССМ, 2004. – 364 с.

Список додаткової літератури

1. Головенько В. А. Характерні риси комсомольсько-піонерського періоду українського молодіжного руху / В. А. Головенько // Український соціум. – 2004. – № 3. – С. 34-47.
2. Головенько В. Український молодіжний рух: історія і сьогодення / В.Головенько, О.Корнієвський. – К.: Наукова думка, 1994. – 111 с.
3. Гончарова Т. Дитячі громадські організації України - на захисті прав та інтересів дітей / Т. Гончарова // Початкова школа. – 2000. – № 8. – С. 11-16.
4. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями: Метод. матеріали для тренера/ Авт.-упор.: О.В.Безпалько, Т.П.Авельцева, О.М.Петрик, Г.О.Притиск; Під заг. ред. І.Д.Зверєвої. – К.: Наук. світ, 2004. – 69 с.: іл. – (Б-чка соц. працівника/ соц. педагога).
5. Диба С.Основні тенденції розвитку скаутського руху в сучасному світі// Шлях освіти. – №3. – 2004. – С. 24-28.
6. Методика роботи в літньому оздоровчому таборі: Навч. посібник для педагогів серед, закл. освіти та позашкільн. закл., викл. і студентів вузів І-ІІ-ІІІ-ІУ рівнів акредитації МО України // Укл. Є.І. Коваленко, А.І. Конончук, І.М. Пінчук, В.М. Солова. - К.: ІЗМН, 1997.-280 с.
7. Музиченко Я. Пласт – в кожну душу: Національна скаутська організація

Пласт може стати провідною в молодіжному русі України: [Про діяльн. орг.] / Я.Музиченко // Україна молода. – 2004. – 12 лют. (№ 26). – С. 11.

8. Охрімчук Р. Дитячі об'єднання України: пріоритет пізнавального інтересу у КРОКСі / Р.Охрімчук // Шкіл. світ. – 2004. – Січ. (№ 1). – С. 16-17.

9. Охрімчук Р. Життєвий простір дитячих об'єднань України / Р.Охрімчук // Шкіл. світ. – 2003. – Верес. (№ 34). – С. 7.

10. Охрімчук Р. Якщо ваша дитина обере "КРОКС" / Р. Охрімчук // Початкова школа. – 2003. – № 11. - С. 60-61,

11. Охрімчук Р. Якщо ваша дитина обере Гайдинг / Р. Охрімчук // Початкова школа. – 2004. – № 4. – С. 51-52.

12. Поліщук Ю.Й. Соціально-педагогічна діяльність сучасних громадських молодіжних об'єднань в Україні: Монографія. – Тернопіль: ТНПУ, 2005. – 432 с.

Інтернет-джерела

87-річна історія піонерського руху в Україні цікава, суперечна, повчальна, актуальна... – Режим доступу: <http://www.fdo.org.ua/pioneer.htm>

Дитячі та юнацькі організації України («Пласт», «Сокільський Доріст»,

«Курінь» та інші.). – Режим доступу: <http://ua.textreferat.com/referat-13098-1.html>

Дитячі та юнацькі громадські організації. – Режим доступу:

http://ebk.net.ua/Book/pedagogics/volkova_pedagogika/part2/2607.htm

Дитячі та юнацькі організації. – Режим доступу:

http://ped.sumy.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=25:-si&catid=5&Itemid=160

Дитячі та підліткові організації скаутів і піонерів в Україні. – Режим доступу:

http://209.85.135.132/search?q=cache:3o34wwdmg_EJ:http://www.history.org.ua/?l=EHU&verbvar=Dytyachi_orgcii_skautiv&abcvar=5&bbcvar=10

Солонтей І. Історія виникнення та становлення молодіжного руху в Україні – [Електронний ресурс] – Режим доступу:

http://www.molod.lviv.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=62:2009-07-28-19-57-53&catid=6:2008-12-17-18-09-04&Itemid=2

Розвиток українського шкільництва у період між першою і другою світовими війнами. Режим доступу:

http://www.ukrreferat.com/lib/pedagog/ist_pedagog/13.htm

Хто є хто у молодіжній політиці України. Сайт. – Режим доступу:

<http://www.whoiswho.org.ua/>

Адреси бібліотек:

1. Наукова бібліотека Карпатського національного університету ім. Василя Стефаника – Шевченка 57, 1 поверх Гуманітарного корпусу.

2. Бібліотека педагогічного факультету. С. Бандери, 1. 8 поверх.

Викладач - Дідух Ірина Ярославівна,
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри соціальної педагогіки та соціальної
роботи

